

Røntgenstråling - er der en risiko?

Mange mennesker er utrygge ved røntgenstråling

Denne patientinformation informerer dig om, hvilken risiko der er ved den røntgenstråling, som anvendes på røntgenafdelingen.

Risiko

Vi udsættes daglig for stråling fra vore omgivelser. Det sker fra jorden, byggematerialer, luften vi indånder og maden vi spiser.

Denne stråling kaldes baggrundsstråling.

- Stråledosis måles i enheden mSv (milliSievert). I Danmark er denne stråling ca. 3 mSv om året.
- En røntgenundersøgelse giver en stråledosis, der modsvarer fra få dages til få års naturlig baggrundsstråling.
- Strålingsmængden varierer afhængigt af undersøgelsestypen.
- Statistisk set har vi alle ca. 25% risiko for at udvikle kræft. De mest strålebelastende røntgenundersøgelser, der foretages på Privathospitalet Mølholm, øger denne risiko med 0,01%.
- Ved de fleste undersøgelser anvendes der lave stråledoser, hvor risikoniveauet er meget lavt. I tabellen er risikoen angivet for de hyppigste undersøgelser.

Risiko og alder

Da børn lever længere, har en eventuel kræft længere tid at udvikle sig i, og risikoen ved røntgenundersøgelser er derfor større end for voksne. Vi udfører derfor kun røntgenundersøgelser på børn, hvis speciallægen vurderer, at det er den eneste mulighed for at få en sikker diagnose. Man anvender da så lav stråledosis som overhovedet mulig.

Risiko ved flere røntgenundersøgelser

Risikoen er den samme, om man er undersøgt 10 gange på en dag eller 10 gange over flere år. Risikoen findes ved at lægge stråledosis for hver undersøgelse sammen. Behovet for en ny undersøgelse bør derfor altid vurderes ud fra den nuværende situation.

Undersøgelsestyper

Almindelige og simple røntgenundersøgelser

Det er for eksempel undersøgelser af skelettet og undersøgelser af brystkassen, ofte bestående af flere enkeltoptagelser. Til fotografering af de små knogler og led benyttes en meget lille stråledosis.

Gennemlysning

Her anvendes røntgenstråling for at se de relevante områder. Det er typisk undersøgelse af mavesækken, hvor man skal drikke kontrast, så mavesækken lettere kan ses. Eller i forbindelse med undersøgelse og behandling af hjertesygdomme.

CT-skanning

Røntgenstrålerne passerer kroppen, mens lejet man ligger på bevæges gennem scanneren. Informationerne samles i en computer, der danner et tværsnitsbillede af kroppens forskellige væv og organer.

MR- og ultralydsskanning

Ingen af disse undersøgelsestyper anvender røntgenstråler. Ultralyd danner tværsnitsbilleder ved hjælp af lydbølger. MR danner billeder ved hjælp af et magnetfelt og radiobølger. Der er ikke konstateret bivirkninger ved brugen af disse metoder til diagnostik.

I nogle tilfælde kan røntgenundersøgelser erstattes af disse metoder. Vil du vide mere, så kontakt din egen læge eller spørg personalet, du møder i Privathospitalet Mølholms røntgenafdeling.

Sammenligning af stråledosis

Røntgenundersøgelse

- **Hænder og arme, ben og fødder, lunger**

Livstidsrisiko for kræft: Negligérbar risiko

Øgning i risiko: Ingen øgning

- **Skulder, hals, hoved**

Livstidsrisiko for kræft: Minimal risiko

Øgning i risiko: 0,001%

- **Mammografi, hofter, rygsøjle, bækken, CT af hoved**

Livstidsrisiko for kræft: Meget lille risiko

Øgning i risiko: 0,01%

- **Nyrer og blære, mavesæk, tyktarm CT af brystkassen, CT af bughulen**

Livstidsrisiko for kræft: Lav risiko

Øgning i risiko: 0,1%

Er du gravid eller i den fødedygtige alder?

Et foster er følsomt overfor røntgenstråler. Vi tager derfor specielle forholdsregler, når der laves røntgenundersøgelser tæt på livmoderen. Personalet vil derfor spørge, om der er mulighed for, at du er gravid, hvis du er i den fødedygtige alder.

Hvis du er under 50 år, anvendes der blybeskyttelse ved undersøgelser af den nedre del af maven, bækkenet, hofterne og lænden for at undgå unødvendig bestråling af æggestokke og testikler.

Der kan dog være undersøgelser, hvor blybeskyttelsen vil dække over vigtige informationer i billedet og derfor ikke kan anvendes.

Røntgenundersøgelsen er til gavn for dig som patient

Vi gør meget for at mindske stråledosis. Det tilstræbes at erstatte røntgen med ultralyd- eller MR-scanning, hvis dette er muligt.

Røntgensygeplejersker og radiografer er specialuddannede til at udføre røntgenundersøgelser og dertil hørende procedurer. De ved, hvordan undersøgelserne udføres på forsvarlig måde med minimal risiko.

Røntgenlæger er specialister, uddannede til at vurdere og bestemme, hvilken undersøgelsesmetode, der er bedst i en given situation. Røntgenlægen beslutter, om anvendelsen af røntgenstråler er nødvendig. De er uddannede til at fortolke og beskrive billeddiagnostiske undersøgelser.

Fordelen ved at få stillet en korrekt diagnose, og dermed sikre den korrekte behandling, er langt større end risikoen ved undersøgelsen.

Sundhedsrisikoen fra røntgenstråler er uendelig lille set i forhold til risikoen for ikke at få diagnosticeret en alvorlig sygdom.

Det er vigtigt, at du føler dig tryk ved at få foretaget en røntgenundersøgelse. Spørg din læge om, hvordan undersøgelsens resultat vil hjælpe din behandling.

Husk at oplyse din læge om tidligere undersøgelser, du har fået foretaget. Det kan i nogle tilfælde spare dig for unødvendige undersøgelser.

Vil du vide mere, så kontakt din egen læge eller spørg personalet, du møder i Privathospitalet Mølholms røntgenafdeling.

Med venlig hilsen

PRIVATHOSPITALET MØLHOLM